

ח:

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ב) ר"ל ל"ב, (ג) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ד) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ה) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ו) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ז) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ח) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ט) [תוספתא פ"א ע"ג],
(י) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יא) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יב) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יג) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יד) [תוספתא פ"א ע"ג],
(טו) [תוספתא פ"א ע"ג],
(טז) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יז) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יח) [תוספתא פ"א ע"ג],
(יט) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כ) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כא) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כב) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כג) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כד) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כה) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כו) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כז) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כח) [תוספתא פ"א ע"ג],
(כט) [תוספתא פ"א ע"ג],
(ל) [תוספתא פ"א ע"ג].

ובמקום נפשות בשלשה פרק ראשון סנהדרין
 ומהלך אפר רב"ע כו' בגון ראינוהו ב"ג א"רין דיני נפשות. שהיה
 האב עדים להימנוס (ו) עדי הבעל ולא הספיקו לקבלם עד
 לאיבור מתמת אונס או מתמת פחד או להקביל פני המלך או למדינת
 עגלה ערופה ונשארו רק שלשה ואין לומר שקיבלו ואח"כ איבדו דלא
 א"ש דונו לי מיתה: **מיתבי בו**
 כש"מא רבבה תבעו פטון תחלה.
 כלומר דלא איכתיף לדיני נפשות:
והביא האב עדים והוימוס.
 קודם גמר הדין להשמת
 ליכא מיתה בזממין זא לגבות ממון
 גנ' ליתא למיחש לנעו שמה יבואו
 עדים אחרים ויטרכו להסיף דיוון
 דהוזמו ויחא סקדי שקרי ניטו ונמקוס
 דאיכא נפשות קולמר שיכול לבא
 לדי נפשות שלא חזמו אלא הוכחו
 צע כ"ג ותבעו נפשות ה"פ תבעו
 ממון שיכול לבא לדי נפשות ויחא
 לפיכך דמושין לנעו חו' הא דליטערין
 לאני למימר דכ"ע חוששין לנעו
 דכולה סוגיא איירי כשהוכחו עדי
 הבעל או לא כוונו עדותן ומשום
 דחוששין לנעו חו' כ"ג לרנן דאיכא
 ששאל לנעו (ו) דשייכא מיתה כהתראה
 סתם דשמה יטרכו להסיף אבל
 לפירוש הקונטרס הכי נמי הוה מני
 למימר דכ"ע אין חוששין לנעו א"פיה
 הו' לרנן בעשרים ושלשה וי"מ לפי
 הקונטרס דלהכי נקט דכ"ע חוששין
 לנעו משום רבוח' דל' מאיר דא"ג
 דחוששין לנעו חו' ל' מאיר בשלשה
 כיון דליכא למיחש לסקדי אחרני
 ומיחו קשה לפי"ת למאי דמסק'
 פלוגתא דמתניין בפלוגתא דנן זכאי דהשחא מוטיא סס רע דרבי
 מאיר דלמר בשלשה ימי נפשות מאה כסף דקבע אב ומוטיא סס
 רע בעשרים ושלשה דרננן היינו בחיוב מיתה האשה ולא בתביעת
 ממון דאין עדותן בטלה כהכחשת דנין' לרנן ועוד דמשמע דקאי
 אהא דלמר דכולי עלמא חוששין לנעו וחי חוששין לנעו כי אימכחו
 נמי ליהוי כ"ג לרבי מאיר שמה יבואו עדים ויטרכו להסיף נמי
 ויהיה לנו ומיחו י' לישב כדמוק' כגון דאימכחו כבדיקות איירי נמי
 שהכחישו א"פיה (ו) עדי האב הכחשה גמורה דהשחא לא מקטלא נמי
 לרנן וא"פיה הו' כ"ג דאיכא למיחש לסקדי אחרני וא"ג דהני
 אחרני נמי יהיו מוכחשין כבדיקות מ"מ מיקטלא לרנן דהכחשה
 כבדיקות לאו הכחשה היא ולר"מ הוה הכחשה ואין להקשות לפי"ת
 לאני ולכולהו אמוראי דלקמן דלא מייחבי מיתה לר"מ הכי מייחבי
 ק' כסף הא קיי"ל בתבוח' דלא מייחבי ק' סלע היכא דלא מני
 למיני לדי חיוב סקילה דלמר דפרק נערה (תבוח' דף מד:) המוטיא
 שם רע על הקטנה פטור כיון דלא מני למיקיימה אלא אמת היא
 הדבר וסקלו י' לומר דמהאי טעמא לא ממעטיין אלא קטנה
 דלאו בת עונשין כלל אבל נראה דוחק מה שפירש ר"ת דהכחשה כלא
 הומו מייחבי ק' סלעים וז"ל לפי"ת שהיא מותרת לבעלה כשלא
 סונו עדותן אלא פלוני ומה דבעי דרישה והקירה לאוסרה על בעלה
 וסברא הוא דלא גרע מגולות וחבלות ובידושלמי מלא רש"א פלוגתא
 דאמוראי דאיכא דמפרש פלוגתא לענין כחובה דמפרש כקונטרס
 ואיכא דמפרש לענין ק' סלע דמפרש רבינו חס':

מיתבי בו^(א) וחכמים אומרים תבעו ממון בשלשה תבעו נפשות בעשרים ושלשה בשלמה^(ב) (לרבא) תבעו ממון תחלה בשלשה תבעו נפשות תחלה אפילו ממון בעשרים ושלשה אלא לעולא קשיא אמר רבא^(ג) אני וארי שבחבורה תרגימנא ומנו בר חיאי בר אבין הכא במאי עסקין שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס לעדי הבעל בא לגבות ממון מבעל בשלשה ובמקום נפשות בעשרים ושלשה אבי אמר דכולי עלמא חישינן אלעו ומשום כבודן של ראשונים הכא במאי עסקין כגון דאתרו בה סתם והאי תנא הוא דתניא^(ד) ושאר כל חיובי מיתות שבחורה אין מויתין אותם אלא בעדה ועדים והתראה ועד שיודיעורו שהוא חיוב מיתה בבית דין ר' יהודה אומר עד שיודיעורו באיזה מיתה הוא נהרג רב פפא אמר הכא באשה חבירה עסקין וקמיפלגי בפלוגתא דרבי יוסי בר יהודה א"רובנן דתניא ר' יוסי בר יהודה אומר^(ה) חבר א"צ התראה י"פ שלא יתנה התראה אלא להברין בין שוגג למוזר רב אשי אמר כגון דאחרו

הגרות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה אבי וכו'
 (ב) למיחש להפדי: (ג) תוב'
 ד"ה רבא וכו' לעדי הבעל:
 (ד) ד"ה והביא וכו' לרנן
 דלמא חשש לנעו דאין
 דשייכא מיתה: (ו) בא"ד
 שהכחישו א"פיה עדי האב
 לעדי הכחשה הכחשה
 גמורה וכו' וא"פיה הו'
 כ"ג א"ג א"ג א"ג א"ג
 למיחש להפדי אחרני
 מ"מ איכא למיחש
 שמה יבוא עדי הזמה
 וידינו לעדי האב
 שהכחישו לעדי הבעל
 אי נמי דיחש לבעל ב'
 כתי עדים המכחישות
 דא"ו כבדיקות דאי
 שפיר איכא למיחש להפדי
 כ"ג ל"ג וד"ה סס ד"ה
 מייחבי: (ח) ד"ה חוששין
 וכו' שהביא הבעל:
 (י) בא"ד דשייכא להבעל
 הכא עדים שזינתה
 והביא: (י) בא"ד כיון
 דסברי דכ"ע ל"ג ויתבת
 רנן נתקח:

מוסף רש"י

ושאר כל חיובי מיתות.
 מן ממשתי. ש"מ לרין
 התראה דתמנא אמר לא
 תחמול ולא תפכה עני
 ורמב"ם. ע"ה ע"ה וכו'
 דהתראה. ע"ה ע"ה וכו'
 דוק. דמסי' נמי ע"ה
 וע"ה ק"ה נ"ע. וכה דנקט
 ושאר משום התראה נקט
 לה שם.

הביא עדים והחזמו דכל זמן שלא הביא עדים נאמן חף להפסידה כחובה דכפירישי' לעיל נ"י' וחי כשהומנו עדיו מיירי מתניין מו ליכא למימר חוששין לנעו ועוד דמגריסין כתיב' דר' חייא בר אבין זא לגבות ממון מבעל דפריש דרבי חייא להאי תבעו ממון אמאה סלע מכלל דע' השחא הוה שמעינן תבעו ממון אבעל ואיחו תבעו להפסיד כחובה: **אבי אמר.** חי בשלשה הביא עדים דכולי עלמא חוששין לנעו ויבעין עשרים ושלשה דילמא שמעי סקדי ואחו ונדעדינן עשרים ושלשה כרישא אפילו ממון עשרים ושלשה דחוששין לכבודן של ראשונים. והכא בפלוגתא דמתניין כגון שהביא עדים בתחילת הומונו לדין דמו ליכא למיחש (ב) סקדי אחרני והני אמרי באפי מלתא דהתרו בה מיתה סתם ולא הוירו לה סקילה לדין נערה המאוסה רבי מאיר סבר מו ליכא הכא דיני נפשות ובהני שלשה קני' למדין דיני ממונות דכחובה דכי נמי יחמו י'כס' מאה כסף ורנן ככרי כיון דאתרו בה מיתה דיני נפשות איכא ומיקטלא והאי סנה הוא וכו' וברייתא דקאי לרנן תבעו ממון בשלשה דתרתיה רב חייא בר אבין: **ושאר כל חיובי מיתות כו'.** גבי מסי' קאי דרממנא אמר (דברים יג) לא תחמול ולא תפכה ונהרג נלי התראה על ידי הכחשה עדים: **ע"ה.** כ"ג: **ועד שיודיעורו.** עדיו בשעת התראה שהיא חיוב מיתה צבית דין אס יעבור עבירה זו ומיחו א"ג דלא מוכרי ליה אחו מיתה התראה היא ומייחבי כרננן: **רב פפא.** כדאני נמי סבירא ליה דחוששין לנעו ולכבודן של ראשונים והכא דלמר רבי מאיר בג' כגון שהביא עדים עמו בתחלת הומונו לדין ואמרו וכו' אמרו בה ל' פ' שהשאה חבירה היא ולא הוירכנו להתרות בה רבי מאיר סבר אף על גב דחבירה היא לא מיקטלא הלך לא לריכין לאינפוי מו עשרים ושלשה אלא שלשה לדין דיני ממונות דכחובה ורנן ככרי כרבי יוסי בר' יהודה: **אלא לפכחין.** שלא יוכל לומר סבור הייתי שמתר: דאחרו

מיתבי בו^(א) וחכמים אומרים תבעו ממון בשלשה תבעו נפשות בעשרים ושלשה בשלמה^(ב) (לרבא) תבעו ממון תחלה בשלשה תבעו נפשות תחלה אפילו ממון בעשרים ושלשה אלא לעולא קשיא אמר רבא^(ג) אני וארי שבחבורה תרגימנא ומנו בר חיאי בר אבין הכא במאי עסקין שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס לעדי הבעל בא לגבות ממון מבעל בשלשה ובמקום נפשות בעשרים ושלשה אבי אמר דכולי עלמא חישינן אלעו ומשום כבודן של ראשונים הכא במאי עסקין כגון דאתרו בה סתם והאי תנא הוא דתניא^(ד) ושאר כל חיובי מיתות שבחורה אין מויתין אותם אלא בעדה ועדים והתראה ועד שיודיעורו שהוא חיוב מיתה בבית דין ר' יהודה אומר עד שיודיעורו באיזה מיתה הוא נהרג רב פפא אמר הכא באשה חבירה עסקין וקמיפלגי בפלוגתא דרבי יוסי בר יהודה א"רובנן דתניא ר' יוסי בר יהודה אומר^(ה) חבר א"צ התראה י"פ שלא יתנה התראה אלא להברין בין שוגג למוזר רב אשי אמר כגון דאחרו

מחוששין לנעו כ"ש חוששין לכבוד של ראשונים דכבודו של ראשון דהבעל הביא עדים (ו) והביא האב עדים והוימוס אמרי רנן זא לגבות ממון בג' וז"ל אבי ושאר אמוראי דלקמן הכי מוקמי שחבעו ממון בשלשה דלדידהו ליכא לאוקמי כגון שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס דמוקמי לעיל כיון דסברי (ו) רנן דכולי עלמא חוששין לכבודן של ראשונים וי' לומר דלדידהו תבעו ממון והביא עדים שלא התרו בה כלל דליכא מיתה אלא ממון ובקונטרס פירש דמוקי לה כרנא ורבי חייא שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס וליכא למיחש לכבודם של ראשונים דלינא אחרני' הוא דמעיירא הוה בעל תובע ונראה דוחק:

חוששין צ"ע וחוששין כבבודן ש" ראושינו. א"ג חוששין לנעו אכתי נפקא לן במאי דחוששין לכבודן של ראשונים (ח) שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס וה"ה דהוה מני למימר אין חוששין לכבודן של ראשונים אבל אין לפרש מחוששין לנעו כ"ש חוששין לכבוד של ראשונים דכבודו של ראשון דהבעל הביא עדים (ו) והביא האב עדים והוימוס אמרי רנן זא לגבות ממון בג' וז"ל אבי ושאר אמוראי דלקמן הכי מוקמי שחבעו ממון בשלשה דלדידהו ליכא לאוקמי כגון שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס דמוקמי לעיל כיון דסברי (ו) רנן דכולי עלמא חוששין לכבודן של ראשונים וי' לומר דלדידהו תבעו ממון והביא עדים שלא התרו בה כלל דליכא מיתה אלא ממון ובקונטרס פירש דמוקי לה כרנא ורבי חייא שהביא הבעל עדים שזינתה והביא האב עדים והוימוס וליכא למיחש לכבודם של ראשונים דלינא אחרני' הוא דמעיירא הוה בעל תובע ונראה דוחק:

דאחרו